

Työryhmä/komissio	CTIF Fire Investigation Working Group
Raportoiija	Timo Kouki Palotarkastaja, palontutkinnanjohtaja Itä-Uudenmaan pelastuslaitos
Kokousajankohta ja –paikka	21. – 23.5.2019 Enschede ja Arnhem, Alankomaat

YHTEENVETO

Kansainväliseen kokoontumiseen osallistui kaikkiaan noin 25 henkilöä 13 eri valtiosta (Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Iso-Britannia, Liettua, Saksa, Suomi, Tanska, Tšekki, Unkari, Venäjä, Viro ja Yhdysvallat). Kokoontuminen jakautui kolmelle eri päivälle ja kahdelle eri paikkakunnalle Alankomaissa.

Yhteenveto perustuu muistiinpanoihin, jotka ovat puhtaaksikirjoitettuna raportin lopussa, sekä lukuisiin kahdenvälisiin keskusteluihin eri osanottajien kanssa kokoontumispäivien aikana.

Kokoontumispäiviltä sai hyvän näkymän osallistuneiden maiden palontutkinnan tilanteesta. Alankomaissa palontutkinta on tärkeässä roolissa pelastustoiminnan kehittämisessä sekä onnettomuuksien ehkäisyssä. Palontutkinnan laatuun ja koulutukseen on panostettu paljon. Toimintaa voidaan toteuttaa koordinoitusti ja osittain keskitetysti, koska alueellisten toimijoiden lisäksi hollantilaisilla on myös valtakunnan tasolla toimivia palontutkijoita. Näin he pystyvät alueilla saavutettuja palontutkintatuloksia hyödyntämään tehokkaammin valtakunnallisesti. Hollantilaiset hakevat myös aktiivisesti oppia kaikkeen pelastustoiminnan kehittämiseen sekä onnettomuuksien ehkäisyyn ulkomailta oman yhdyshenkilöjärjestelmän avulla.

Alankomaissa palontutkijoille on 8 kuukauden peruskurssi. Kurssin pituus saattaa kuitenkin antaa osittain väärän kuvan, koska se on tarkoitettu myös alan ulkopuolelta tuleville, jotka kurssin käytyään pystyvät toimimaan palontutkintatehtävissä. Suomessa pelastusalan palontutkijat koulutetaan jo pelastusalalla toimivista henkilöistä, joten ammatilliset perustietotaitoja ei meillä tarvitse täysin alkeista enää erikseen kouluttaa.

Alankomaiden nykyistä ja Suomen nykyistä sekä tulevaa palontutkintakoulutusta (peruskurssi, jatkokurssi, johtamisenkurssi, PalOppi-verkkokurssi), voidaan maiden palontutkintakoulutuksen olevan käytännössä sisällöltään ja laadultaan hyvin saman laatuista. Suuria käytännön eroja ei ole. Molemmissa maissa pääpaino palontutkinnassa on kokonaisuuden tutkinta ja tulosten vieni pelastustoiminnan kehittämiseksi ja onnettomuuksien ehkäisyksi. Alankomaat ja Suomi poikkesivat tässä muista Euroopan maista, jotka osallistuivat kokoontumiseen (Iso-Britannian osalta on huomioitava, että heidän edustaja oli läsnä vain luentonsa ajan). Näissä muissa

maissa palontutkinta keskittyi enemmän perinteisempään palon syyn ja aiheuttajan tutkintaan. Alankomaiden ja Suomen kaltainen kokonaisuusajattelu sekä onnettomuuksista oppiminen ja kehittyminen eivät tulleet esille esityksissä sekä keskusteluissa maiden edustajien kanssa.

Tšekissäkin palontutkinta vaikutti olevan enemmän palonsyytutkintaa sekä todisteiden etsintää. Maassa vaikuttaa kuitenkin olevan hyvin organisoitu palontutkinta. Erityisen mielenkiintoista siellä on se, että palontutkintatoiminta on johdettua sekä valvottua. Valtakunnallinen palontutkinta valvoo alueita ja alueet valvovat sisäisesti omia palontutkintoja. Valvonnan tarkoitus on ylläpitää palontutkinnan laatua niin tutkinnallisesti kuin työturvallisuuden osalta. Valtakunnallinen valvonta tapahtuu pistokoeluotoisesti ottamalla vuosittain satunnaista palontutkintatapausta jokaiselta alueelta tarkastettavaksi.

Yhteenvedon voidaan todeta, että Suomen palontutkinta vaikuttaa edustavan Euroopan kärkeä sen tavoitteiden ja jopa koulutuksen osalta (jos huomioidaan jo tuleva johtamisenkurssi sekä PalOppi-verkkokoulutus). Se missä Suomi jää jälkeen on palontutkintatoiminnan hajanaisuus. Alankomaissa ja Tšekissä osittain keskitetyn järjestelmän avulla palontutkinnan laatu vaikuttaa olevan tasaisempaa ja tutkintatuloksia voidaan hyödyntää tehokkaammin valtakunnallisesti.

Suomen osalta taas erityistä mielenkiintoa herättivät meidän yksinkertainen ja vahva lainsäädäntö, joka velvoittaa pelastusviranomaisia suorittamaan palontutkintaa sekä kertoo palontutkinnan tarkoituksen. Lisäksi kansainvälistä kiinnostusta herätti tuleva PalOppiverkkokurssi.

Hollantilaiset harkitsevat oman palontutkintakoulutuksen siirtämisestä osittain verkkopohjaiseksi koulutukseksi ja Suomen malli kiinnosti heitä kovasti. Myös virolaiset esittivät kiinnostusta tätä kurssia kohtaan – heillä ole omaa palontutkintakoulutusta ollenkaan. Keskustelujen perusteella Suomen verkkokurssin mahdollisella englannin kielisellä versiolla saattaisi olla siis markkinoita Euroopassa.

ESITYS JATKOLLE

Suomen kannattaa jatkossakin osallistua CTIF Fire Investigation Working Group –toimintaan. Oman toimintamme kehittämiseksi on tärkeää olla aktiivisessa vuorovaikutuksessa muiden palontutkintaa suorittavien maiden kanssa. Suomella olisi myös selvästikin paljon annettavaa monille muille maille palontutkinnallisesti. Lisäksi maamme toimiva oma moniviranomaisyhteistyö on kovin virasta monessa maassa. Suomessa on tehty paljon asioita oikein.

Kokoontumisen perusteella Alankomaat ja Tšekki vaikuttivat erityisen mielenkiintoisilta palontutkinnan kehittämisen kannalta. Hollantilainen ajattelu ja toteutus ovat hyvin samanlaisia Suomen kanssa. Tästä johtuen pystymme keskustelemaan asioista samoista lähtökohdista. Tšekit eivät ehkä ajattele palontutkintaa kokonaisuutena samoin kuin suomalaiset, mutta heidän palontutkinta on vaikuttaa olevan organisoidun tehokkaammin,

kuten myös Alankomaissa. Näillä perusteilla Suomen kannattaisi tutustua Alankomaiden ja Tšekin palontutkinaan lähemmin.

SEURAAVA KOKOONTUMINEN

Alustavasti seuraava CTIF Fire Investigation Working Group on Saksassa vuonna 2020. Vahvistus tälle tulee myöhemmin.

MUUTA

Osallistujille on luvattu toimittaa esitysmateriaalit sähköisessä muodossa, mutta tätä kirjoitettaessa niitä ei ole vielä saatu. Samoin tarkastettu osanottajalista puuttuu vielä. Olen 20 vuoden virkaurani aikana (valtio/kunta) käynyt useissa kansainvälisissä kokouksissa. Tämä oli hyödyllisyydeltään ja anniltaan yksi parhaimmista – ellei paras.